

directie
MO

afdeling
MBL

onderwerp

Transformatieagenda sociaal domein 2016-2017

steller
Henriette Bottinga, Dimphe Meij en Mariët
Haring, Antoni Mets
telefoon
0182-589149

gouda
1 maart 2016

voorstelnummer
309

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Het vaststellen van de lokale transformatieagenda sociaal domein 2016-2017;
2. Het kennis nemen van de regionale transformatieagenda sociaal domein 2016-2017;
3. Het verstrekken van de opdracht om over de voortgang van de geagendeerde transformaties te rapporteren in de beleidsmonitor sociaal domein.

Toelichting

Het Goudse college komt voor 2016 en 2017 met een zogeheten transformatieagenda voor het sociaal domein. Waar de nadruk in 2015 lag op de overgang van nieuwe taken naar de gemeente (transitie) ligt de nadruk de komende jaren op het bewerkstelligen van een verandering in zorgaanpak (transformatie). Doel daarvan is ervoor te zorgen dat die beter gaat voldoen aan de veranderende behoeften vanuit de samenleving. Het gaat hierbij om: meer inzetten op preventie om zorgvraag te voorkomen c.q. uit te stellen; een integrale aanpak van (complexe) huishoudens; meer inzetten van algemene voorzieningen (zoals sociaal teams en laagdrempelige huiskamers in de buurt) en vrijwilligers zodat minder inzet van professionals noodzakelijk wordt; en om stimuleren van de eigen kracht van inwoners zodat zij zelf meer dingen kunnen oplossen met hulp van familie, burens, etc. zonder dat formele hulp altijd nodig is. De transformatieagenda toont de meest in het oog springende acties voor deze veranderingen. Deze agenda is het resultaat van overleg met zorgaanbieders en het maatschappelijk veld.

Met deze transformatieagenda komt het college ook tegemoet aan de motie van de gemeenteraad van 1 april 2015 "om met aanvullende voorstellen te komen in het eerste kwartaal van 2016 om ontschotting en samenhang van beleidsvorming, budgetten en projectmatige uitvoering van de drie pijlers Sociaal Domein te bevorderen".

Voor verdere ontschotting van de budgetten van het sociaal domein, zoals ook gevraagd in bovengenoemde motie, is het college voornemens met voorstellen te komen bij behandeling van de jaarrekening bij het 1^e ijkmoment.

1. Nadere uitleg op gevraagd besluit en argumenten

transformatieagenda sociaal domein 2016-2017 als sturingsmiddel

In 2014 en 2015 heeft het Goudse college de transitie van het sociaal domein voorbereid en ervoor

gezorgd dat de gedecentraliseerde taken worden uitgevoerd door de gemeente. In 2015 is samen met de aanbieders van zorg en ondersteuning ervaren waar zaken knellen of waar op dit moment nog onvoldoende tegemoet kan worden gekomen aan de behoeften van de inwoners van Gouda. Op basis van deze ervaringen en de gesprekken met de zorgaanbieders en het maatschappelijk veld komt het college nu met een transformatieagenda, als middel om mee te sturen op de gewenste beweging. Op de agenda staan kansrijke transformaties met draagvlak bij inwoners en betrokken aanbieders, waarmee op redelijk korte termijn de gewenste vooruitgang kan worden geboekt. En thema's die wat meer tijd vragen, waarin het college samen met de zorgaanbieders zeker kansen ziet voor vormgeving van een eerste stap naar de gewenste zorgvernieuwing. In veel thema's wordt het vernieuwde aanbod getoetst of verder uitgewerkt samen met de cliënten.

criteria voor agenderen van thema's en onderlinge samenhang

Beleidsmatig zijn de thema's gerelateerd aan de centrale transformatieprincipes zoals die benoemd zijn in de visie op het sociaal domein "Gebundelde Krachten", en die zijn herbevestigd door de gemeenteraad in de beleidsnota "Iedereen doet mee", te weten:

- Integrale aanpak (één huishouden / één plan / één regisseur);
- Investeren in preventie;
- Eigen kracht/de trap af vormt de basis;
Onder het principe "Eigen kracht vormt de basis" wordt verstaan: een verschuiving van (geïndiceerde) maatwerkvoorzieningen naar (vrij toegankelijke) algemene voorzieningen; een verschuiving van professionele inzet naar vrijwillige inzet; een verschuiving naar oplossingen in de dagelijkse leefomgeving (inclusieve samenleving).
- Iedereen kan meedoen;
- De gemeente voert regie.

Om op de transformatieagenda te komen, moet een thema domeinoverstijgend zijn, kansen bieden voor cocreatie met externe partijen, en kansen bieden voor ontschotting van budgetten binnen het sociaal domein.

De thema's zijn ook onderling verbonden. Zo zijn bijvoorbeeld de resultaten van de integrale verordening en de integrale aanpak van complexe gezinssystemen voeding voor het realiseren van een integrale toegang tot het sociaal domein en voor sociaal teams 0-100+ (thema's in 2017). De ervaringen met het opzetten van een respijtoorziening (O)GGZ kan voorbeeld zijn voor verdere vernieuwing van de respijtoorzieningen. De ontwikkeling van een nieuw product Zorg Thuis is input voor de vernieuwing van de bekostigingsystematiek. De gebiedsgerichte aanpak levert sturingsinformatie op die bruikbaar is voor het sturen op de sociaal teams 0-100+.

regionale en lokale transformatieagenda sociaal domein

De transformatieagenda bestaat uit een regionaal deel en een lokaal deel. Het verschil zit voornamelijk in de wijze van aansturing.

lokale agenda

Op de lokale transformatieagenda sociaal domein staan de volgende transformatiethema's:

Lokale thema's Gouda

Integrale verordening Wmo/Jeugd

Integrale aanpak complexe gezinssystemen (MPG)

Product Zorg Thuis (PV begeleiding en HBH)

Integrale toegang Sociaal Domein

Transformatieprincipe

Integrale aanpak

Integrale aanpak

Integrale aanpak

Integrale aanpak

Bestuurlijk trekker

Wethouder Werger

Wethouder Werger

Wethouder Werger

Wethouder Werger /

Wethouder Tetteroo

**gemeente
gouda**

Sociaal Teams 0-100+	Integrale aanpak	Wethouder Werger
Armoedepreventie door focus op kinderen en jongeren	Investeren in preventie	Wethouder Tetteroo
Bewustwordingscampagne Langer Thuis wonen	Investeren in preventie	Wethouder Tetteroo
Time-out/ respijt-voorziening (O)GGZ	Investeren in preventie	Wethouder Werger
Integrale aanpak werk en participatie van mensen met een arbeidsbeperking	Eigen kracht (trap af)	Wethouder Tetteroo
Jongeren onder Dak	Eigen kracht (trap af)	Wethouder Werger
Participatie in de buurt: buurthuizen van de toekomst	Inclusieve samenleving	Wethouder Werger
Gebiedsgerichte aanpak	Regie gemeente	Wethouder Niezen / Wethouder Werger

In de bijlage is een korte beschrijving van elk thema opgenomen. Tevens wordt in de bijlage een overzicht gepresenteerd van de per thema te behalen resultaten uitgezet in de tijd (kalender).

regionale agenda

De regionale agenda is opgesteld in overleg met de regiogemeenten via het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein (BOSD). Thema's die zich afspelen over de grenzen van de gemeenten worden verdeeld. De inzet is dat de resultaten van de thema's uiteindelijk voor alle regiogemeenten bruikbaar kunnen zijn, zonder dat elke gemeente overall aan meedoet of medeverantwoordelijk is voor de uitvoering daarvan. Het college van Gouda heeft in het BOSD met de regiogemeenten afgesproken om in ieder geval de volgende regionale transformatiethema's op te pakken:

Regionale thema's Gouda	Transformatieprincipe	Bestuurlijk trekker
Jeugd Ondersteuning op School	Investeren in preventie	Wethouder Werger
De trap af: jeugd	Eigen kracht	Wethouder Werger
Beschermd Thuis Wonen	Inclusieve samenleving	Wethouder Werger
Onderwijs- zorgarrangementen	Inclusieve samenleving	Wethouder Werger
Integrale bekostiging sociaal domein	Regie gemeente	Wethouder Werger
Omvorming bemoeizorg	Regie gemeente	Wethouder Werger

Omdat Gouda centrumgemeente is voor de maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen wordt Gouda trekker van de regionale thema's "Beschermd thuis wonen" en "Omvorming bemoeizorg".

De regionale transformatieagenda heeft een eigen dynamiek. De komende maanden zal samen met de betrokken partners onder leiding van de bestuurlijk trekkers de verdere aanpak en planning worden bepaald. Dit betekent ook dat de in de bijlage opgenomen beschrijvingen van de regionale thema's nog aangepast kunnen worden in gesprek met de nieuw ontstane projectgroep.

Evaluatie beleidsnota sociaal domein

De evaluatie van de beleidsnota sociaal domein, die sterk kwalitatief van aard was, is nog niet formeel vastgesteld door de gemeenteraad. Inmiddels is het beeld gecompleteerd met indicatoren in de beleidsmonitor sociaal domein en met de financiële gegevens. De opgestelde transformatieagenda sluit naadloos aan bij de beleidsevaluatie door die onderwerpen te agenderen die knellen en waar verbetermogelijkheden geconstateerd zijn. De evaluatie van de beleidsnota is daarmee ondergebracht in de transformatieagenda.

monitoren voortgang thema's

Voorgesteld wordt om u periodiek te informeren over de voortgang van de geagendeerde (lokale en Goudse regionale) transformaties via een aanvulling op de beleidsmonitor sociaal domein.

2. Juridische / financiële gevolgen

Uw raad heeft het college bij motie gevraagd om met aanvullende voorstellen te komen in het eerste kwartaal van 2016.

3. Personele / organisatorische gevolgen en duurzaamheid

Uitgangspunt bij het opstellen van de agenda is dat de transformaties kunnen worden uitgevoerd binnen de bestaande capaciteit en binnen de middelen sociaal domein. Er is geen extra budget nodig. Uitvoering van de transformatieagenda sociaal domein 2016-2017, naast de andere werkzaamheden die ook gewoon doorgaan, vraagt veel van de personele capaciteit binnen het sociaal domein.

4. Communicatie / interactiviteit

Aan de totstandkoming van de regionale transformatiethema's zijn gesprekken en bijeenkomsten met aanbieders van zorg en ondersteuning en met het maatschappelijk veld voorafgegaan. De gemeentelijke bijdrage aan de regionale transformatieagenda is voorbereid in het BOSD en op 1 februari 2016 in een regionale transformatiebijeenkomst met alle gecontracteerde aanbieders afgestemd. De komende maanden wordt samen met de betrokken partners onder leiding van de bestuurlijk trekkers de verdere aanpak en planning bepaald.

Op 2 februari 2016 is de transformatieagenda besproken met de Goudse Advies Raad Sociaal Domein (GASD) en de Goudse Cliënten Raad (GCR) in de vorm van een interactieve sessie. Na vaststelling in het college worden de toelichtingen op de thema's ook toegezonden aan de GASD en de GCR. Op 10 maart 2016 wordt hierover dan nogmaals met de GASD en GCR gesproken. De GASD en de GCR worden ook betrokken bij de uitvoering van de thema's afhankelijk van de aanpak van de afzonderlijke thema's.